

20.07.16
Sevo cam. in prezenta cu
solicit. la dos. 29095/212/14

Domnule Președinte,

Subsemnata Mocanu Maria – Nicoleta, psiholog în cadrul Curții de Apel Constanța, având în vedere solicitarea dumneavoastră cu nr. 106/R/01.07.2016, referitoare la **problematica audierilor de minori în ședință de judecată în dosarul penal nr. 29095/212/2014**, aflat pe rolul Judecătorei Constanța, precum și a Regulamentului de Ordine Interioară al Instanțelor Judecătorești, art. 142, al. 2, lit. i, vă aduc la cunoștință următoarele:

Din studiul memoriului adresat Președintelui Curții de Apel Constanța și a documentelor atașate memoriului, reiese faptul că minorii ce urmează a fi audiați în cauza penală mai sus amintită se află la vârsta preșcolară, respectiv 6 – 7 ani.

Sub acest aspect, **procesul de formare al mărturiei judiciare** la această vârstă, din punctul de vedere al psihologiei martorului și mărturiei, comportă anumite particularități, după cum urmează:

1. În ceea ce privește **procesele cognitive** solicitate în depunerea mărturiei, acestea sunt implicate în mod diferit la copilul preșcolar față de adult. Astfel, în depunerea mărturiei este implicată memoria, prin reactivarea informației, fiind solicitată în acest fel **memoria episodică**.

În cazul preșcolarului memoria este puternic impregnată de elemente afectogene, afectivitatea fiind implicată în procesul de fixare, păstrare și recunoaștere a informației. Având în vedere rolul procesului afectiv (deci a „emoției”) în procesul de reactualizare a informației pentru depunerea mărturiei, **memoria traumatică** a copilului ar fi accesată într-un context nefamiliar și insecuritynt emoțional pentru copil (sala de judecată), motiv pentru care depoziția minorului ar putea fi alterată de un mecanism de apărare al Eului, și anume **„minciuna intenționată”**, pentru a ieși dintr-o situație inconfortabilă la nivel emoțional pentru copil, punând astfel în dificultate relevanța mărturiei judiciare a minorului într-o astfel de situație.

Pe de altă parte, **gândirea** este puternic solicitată în depunerea mărturiei. Reactivarea informațiilor recepționate, decodate și stocate anterior, reprezintă o etapă din procesul de formare al mărturiei și vizează recunoașterea obiectului, a persoanelor / situațiilor și reprezentarea lor verbală. În cazul preșcolarului, operațiile gândirii încep de acum să se dezvolte, reconstrucția post-eveniment a faptelor neavând aceeași flexibilitate ca și în cazul adulților, ci realizându-se mai degrabă intuitiv, efectul sugestiilor venite din exterior prin chestionare (avocați, procuror, judecător), putând genera așa-numitele **„false amintiri”**, denaturând astfel relevanța mărturiei judiciare a minorilor (părți vătămate).

2. Sub aspect **psih-emoțional**, ședința de judecată cuprinde anumite aspecte specifice, pe care minorii aflați la vârsta respectivă (6 – 7 ani) le percep în stilul lor propriu. Trebuie avut în vedere aici stresul ședinței de judecată (mediu nou pentru copil, justițiabili numeroși în sala de judecată, avocați care pledează în contradictoriu în susținerea cauzelor pe care le reprezintă, cauze penale dezbătute în ședință de judecată, unele dintre acestea putând afecta emoțional

minorii, prezența judecătorului ca autoritate a statului, solemnitatea ședinței de judecată). Fără de fiecare dintre aspectele amintite, copilul se poziționează afectiv, acest lucru influențând mărturia judiciară a acestuia:

- *În raport cu judecătorul și solemnitatea ședinței de judecată* – copilul poate avea o reacție de respingere, încărcată de negativism, deoarece, prin natura contextului, nu stabilește relații firești pentru vârsta lui, din cauza distanței psihologice impuse de context (judecător – justițiabil), generându-se astfel baraje psihologice rezultate din teamă, nesiguranță în ceea ce privește răspunsul așteptat de către adult din partea copilului;
- *În raport cu inculpatele, avocații și reactualizarea informațiilor traumatizante* pentru copil – contactul direct al copilului cu inculpatele în sala de judecată (deci nu într-un mediu în care copilul să se simtă confortabil și protejat emoțional), poate afecta pe termen lung echilibrul psiho-emoțional al copilului, determinând de asemenea somatizări la nivel fiziologic drept consecință a stresului la care este supus (tulburări de somn, tulburări alimentare, alergii, afecțiuni ale aparatului digestiv, respirator, enurezis nocturn etc). De asemenea, contactul direct în sala de judecată copil – inculpat – avocat, ar inhiba cognitiv, emoțional și comportamental răspunsurile minorilor, de natură a aduce a atingere veridicității și obiectivității mărturiei judiciare a acestora.

Având în vedere considerentele mai sus menționate, din punct de vedere psihologic este nerecomandabilă audierea minorilor în ședință de judecată, atât sub aspect individual (al afectării psiho-emoționale a minorului prin expunerea la factori stresori de intensitate și semnificație mare pentru acesta), cât și din punct de vedere juridic (prin relevanța mărturiei judiciare a minorului în contextul dat).

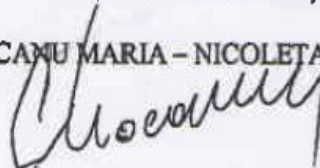
Astfel, vă rog să analizați și să dispuneți.

Data,

4 iulie 2016

Cu deosebită considerație,

Psiholog MOCANU MARIA - NICOLETA

DOMNULUI PREȘEDINTE AL CURȚII DE APEL CONSTANȚA

